

Jorritsma-Lebbink

Wij hebben inderdaad de ambitie om koploper ICT te worden.

Voorzitter! Ik denk dat ik de overige vragen van de heer Van den Berg in feite al heb beantwoord.

□

Staatssecretaris **Ybema**: Mijnheer de voorzitter! Ik dank de Kamer voor haar inbreng in tweede termijn. Ik begin met een vraag van mevrouw Van Leeuwen over de MKB-voorstellen in relatie tot startende exporteurs. Zij stelde dat de MKB-voorstellen aandringen op een veel breder instrumentarium en dat dit niet zo zeer is terug te vinden in het programma Starters buitenlandse markten. Ik ben dit niet met mevrouw Van Leeuwen eens. Het programma dat ik heb voorgesteld en dat per 1 januari is ingegaan, is veel uitgebreider dan het vorige. Ik denk dat dit programma zich vooral karakteriseert door de trefwoorden: concreet, praktisch, effectief. De voorstellen zijn wat mij betreft alles behalve vaag. Wat de procedure betreft zijn de voorstellen uitgebreid doorgesproken met de mensen van MKB-Nederland en ik heb van die kant eigenlijk alleen maar steun voor deze aanpak ontvangen. De verdere uitbreiding van het stimuleren van de export in het MKB zit wat mij betreft vooral ook in het verder begeleiden en stimuleren van handelsmissies van MKB-bedrijven binnen Europa, maar ook veel verder. Morgen vertrek ik met een bedrijfsdelegatie naar China waarin overwegend MKB-bedrijven aanwezig zijn.

Dan een procedurele opmerking in de richting van de heer Loudon. Mijn afwezigheid tijdens zijn bijdrage aan dit debat werd niet ingegeven door een gebrek aan belangstelling, integendeel zelfs, maar werd veroorzaakt door een dringende vraag van de overzijde om aanwezig te zijn bij het vragenuurtje. De voorzitter van deze Kamer heeft mij daarvoor toestemming gegeven. Ik heb tijdens het debat de bijdrage van de heer Loudon met veel interesse nagelezen.

Mevrouw Schoondergang heeft gezegd dat zij blij is met de betrokkenheid van de vakbeweging bij de organisatie van handelsmissies. Laat ik dit scherp definiëren. Het gaat om een contact met vakbeweging ter plekke als wij met een handelsmissie op pad gaan. Mijn

redenering is steeds geweest dat wij in de landen die wij bezoeken proberen te praten met onder meer het bedrijfsleven. Het bedrijfsleven bestaat voor mij niet alleen uit werkgevers, maar ook uit werknemers. Het kan vaak heel interessant zijn om ook van werknemers en werknemersorganisaties te horen wat zij vinden van de betreffende ontwikkeling in het land dat wij bezoeken en wat zij bijvoorbeeld vinden van het sociaal beleid. Zaken die allemaal van belang zijn voor mogelijke contacten van bedrijven die wij in de delegatie hebben en die zich daar oriënteren.

Voorzitter! Het pleidooi van mevrouw Schoondergang om ook vertegenwoordigers van milieu- en mensenrechtenorganisaties op te nemen in handelsmissies, kan mijns inziens geen betrekking hebben op de vakbeweging. De vakbeweging wil helemaal niet mee; zij heeft een eigen verantwoordelijkheid. Het lijkt mij niet verstandig om vertegenwoordigers van milieu- en mensenrechtenorganisaties mee te nemen. Dat zou niet goed zijn voor de effectiviteit van de handelsmissies en het zou ook niet bijdragen aan het tot zijn recht laten komen van milieu- en mensenrechtendoelstellingen die af en toe in het geding zijn. Wij hebben intensieve contacten met NGO's en mensenrechtenorganisaties. Wanneer een land wordt bezocht waarin dergelijke zaken in het geding zijn, vindt vooraf overleg met deze organisaties plaats.

De heer Pit heeft terecht nogmaals aandacht gevraagd voor de plattelandseconomie en de betrokkenheid van EZ daarbij. Voorzitter! Dit beleid wordt uitgevoerd door EZ en LNV maar LNV kent een grote verantwoordelijkheid voor de vormgeving. Natuurlijk is het van groot belang om de ruimte die op het platteland beschikbaar komt als gevolg van veranderingen in het kader van de agrarische functies, breed te benutten voor andere economische activiteiten. Daarbij zijn vooral ook toeristische en recreatieve activiteiten aan de orde; vaak gaat het om natuurgebieden. In dit geheel is er sprake van een zeer nauwe samenwerking tussen EZ en LNV die voor een kleiner gedeelte gestalte krijgt in de nota over het ruimtelijk-economische beleid en vooral aan bod komt in de Vijfde nota ruimtelijke ordening. Ik zou de heer Pit willen suggereren om dit punt

opnieuw aan de orde te stellen in het in deze Kamer over de LNV-begroting te voeren debat. Nogmaals, wat dit betreft berust een belangrijke verantwoordelijkheid bij de minister en de staatssecretaris van LNV.

Voorzitter! Ik sluit dit betoog graag af met een woord van dank voor deze eerste stimulerende gedachteswisseling met de Kamer. Ik weet zeker dat ik dat ook namens de minister doe.

Mevrouw **Schoondergang-Horikx** (GroenLinks): Ik constateer dat u mijn vraag over uw blik in de toekomst in de schoot van de toekomst verborgen heeft gehouden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De wetsvoorstellen worden zonder stemming aangenomen.

Sluiting 19.20 uur

Besluiten en ingekomen stukken

Lijst van besluiten

De voorzitter heeft na overleg met het College van senioren besloten om:

a. de plenaire behandeling van de volgende wetsvoorstellen te doen plaatsvinden op:
26 januari 1999

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) voor het jaar 1997 (slotwet) (26072);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Fonds economische structuurversterking voor het jaar 1997 (slotwet) (26073);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 1997 (slotwet) (26081);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Infrastructuurfonds voor het jaar 1997 (slotwet) (26082);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van de Hoge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin (II) voor het jaar 1997 (slotwet) (26091);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse

Besluiten en ingekomen stukken

en Arubaanse Zaken (IV) voor het jaar 1997 (slotwet) (26092);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 1997 (slotwet) (26093);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van de Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 1997 (slotwet) (26094);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Economische Zaken voor het jaar 1997 (slotwet) (26098);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (XIV) voor het jaar 1997 (slotwet) (26099);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Landbouw-Egalisatiefonds, Afdeling A, voor het jaar 1997 (slotwet) (26101);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26305);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het provinciefonds voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26306);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het gemeentefonds voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26307);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (XIV) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26308);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Landbouw-Egalisatiefonds, Afdeling A, voor het jaar 1998 (Wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26309);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Algemene Zaken (III) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26311);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26312);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het

Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26313);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26314);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26315);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Spaarfonds AOW voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26316);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van de Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26317);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26318);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Fonds economische structuurversterking voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26319);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26320);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26321);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van de Hoge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin (II) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26322);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken (IV) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26323);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) voor het jaar

1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26324);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26325);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26329);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Infrastructuurfonds voor het jaar 1998 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (26330);

Regels inzake het treffen van voorzieningen ten behoeve van immigratie (Remigratiewet) (25741);

Herstel van wetstechnische gebreken en leemten in diverse wetten alsmede intrekking van enkele wetten die geen betekenis meer hebben (Reparatiewet I) (25836);

2 februari 1999

Wijziging van de artikelen 140 en 443 van het Wetboek van Strafrecht (25638);

16 maart 1999

Wettelijke regeling van het notarisambt, mede ter vervanging van de Wet van 9 juli 1842, Stb. 20, op het Notarisambt en de Wet van 31 maart 1847, Stb. 12, houdende vaststelling van het tarief betreffende het honorarium der notarissen en verschotten (Wet op het notarisambt) (23706);

b. het voorbereidend onderzoek van het volgende wetsvoorstel door de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken te doen plaatsvinden op 2 maart 1999:

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 1999 (26200 IV).

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. de volgende door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangenomen wetsvoorstellen:

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) voor het jaar 1999 (26200 VIII);